UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Ne tutor vel cura. vecti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Omnem autem. Idē Bal. ꝛ Ang. hic Uide Pau. de Caſt. conſi. ccclííj. Aduerte tamen quod licet ipſe tex. videatur requirere exprimi iſta verba pro forma, tamen ſatis eſt ſi tutoꝛ promittit vtilia facere, inutilia preterinittere, ꝛ pupillum indefenſum non relinquere, qꝛ iſtud eſt equipollens. vide Alex. in l. pretoꝛ. ff. de ope. no. nun. Et melius conſi. cxxxj. inci. pōderatis his. alias cxxix. ad illud tamē ad quod iſte tex. allegatur quod non ſufficit verbis generalibus exprimi quod ſpecialibus eſt exprimendū. Facit tex. in l. ſi quādo. §. ꝛ generaliter. in verſ. ꝛ ſpecialiter. ꝛ ibi Ang. ꝛ Bal. C. de inoffic. teſta. facit tex. in l. ſi quis in principio teſtamēti. in verbo. ſpecialiter. de leg. iij. ꝛ in l. generaliter. C. de nō. nu. pec. ꝛ in aut. de here. ꝛ fal. in §. ſi vero expreſſim. facit gl. in cle. j. in verbo. ſpeciali ter. de iudic. Facit tex. in ca. ij. de preb. in vj. vide remiſſionem Fel. quā habes ad Bar. in l. j. de vulg. ꝛ pupil. Quomodo ꝛ quot modis dicatur aliquid expreſſum, vide etiam multa per Iaſo. in l. j. ff. ſi quis in ius voca. non ie. ponentem multos caſus, in quib. requiratur aliquid ſpecialiter exprimi, taliter quod non ſufficeret exprimere verbis generalib. ꝛ ſic in quib. plus operatur expreſſio ſpecialis quam generalis. Et ibi etiā ponit duas limitationes ad omnes illos caſus. item vide multas deciſiones per eundem, vbi requiritur quod expreſſio aliquid faciat. ꝛ vnam limitationem in l. ſi cautione. C. de tranſactio. in iij. notab. dum vult quod etiam reſeruata principi in ſignum ſupreme poteſtatis veniūt in commiſſione, ſi de eis facta fuit ſpecialis mentio, licet non in indiuiduo. Item an iſta deciſio procedat in curatoꝛe dato ad actum vel contractū faciendum tantū. vide Alex. quod ſic conſi. clxiij. vol. v.

b ALEX. ¶ Tene menti. Et vide Bar. in l. pretoꝛ. in prin. ff. de op. no. nun. ꝛ Bart. in d. l. legitimos, videtur quod per iuramentum hoc ſuppletur. per id quod voluit Bal. in l. j. C. commo.

* CLAV. DE SEISS. ¶ Inſtrumentum tutele. Et iſtud expreſſe tenet in curatoꝛe, Alex. conſi. cxxix. vol. j.

§. His que adiſcimus. Licet tutoꝛibus ꝛ curatoꝛib. fructus vendere, ſub ea eſtimatione, qua a maioꝛi parte communiter venduntur. ¶ Nota ergo † quod non habet neceſſe tutoꝛ vel curatoꝛ frumentum vel vinum reſeruare: ſed poteſt vendere cum vult, pro pretio tamen, pro quo ibi communiter venditur. Item videtur quod non habeat neceſſe frumentum vel vinum mittere ad alium locum, ſed poteſt vendere in illo loco vbi habet pro pretio, quo ibi communiter venditur. ꝛc.

De periculo tutorum, & curatorum. Rubr. XXXVIII.

LEX I.

Et qui notitie. Tutoꝛ datus cauſa notitie tenetur, ſi vtilia pupillo tacuit, vel fraudem commiſit ſolus, vel participauit cū alijs, vel tutoꝛes ſuſpectos facere ceſſauit. h. d. Ad euidentiam ſcias quod quidam ſunt tutoꝛes dati cauſa notitie, qui non adminiſtrant, ſed infoꝛmant vel inſtruunt alios adminiſtratoꝛes quid facere vel gerere debeant.

LEX II.

Et eos, qui. Cum adminiſtratio eſt diuiſa per prouincias, vnus tutoꝛ de facto alterius non tenetur. h. d.

LEX III.

Si res pupillares. [a] Tenetur tutoꝛ ſi culpa preceſſit caſum, alias non tenetur de caſu foꝛtuito. h. d. cum l. ſeq.

ADDITIO.

a ¶ Si res pupillares. Qualiter teneatur tutoꝛ de caſu foꝛtuito, ꝛ quid tamen dicatur caſus foꝛtuitus, Uide Roma. conſ. ccccxxv.

LEX V.

a Si tutoꝛ. [a] Ad eum, qui ſe ignoꝛat tutoꝛem periculum adminiſtrationis non pertinet. h. d. Aduerte, ꝛ opp. quod ignoꝛantia non preſumatur. vt l. [illegible] probat. Dicunt quidam quod hoc oſtendit admiſ-
b ſus non iuſſus. Uide gl. [b] Iſtud eſt facile dicere. Uel melius dicit gl. ꝛ iſta ſunt tria notabilia dicta, quod hic erat preſumptio ſcientie, ideo qui vult pꝛobare ignoꝛantiam, pꝛobet eam, iſta autē ſcientie preſumptio contingit ex trib. Primo ſi interfuit teſtamento, ſi
c erat publice notum, [c] * vel ſi fuit denunciatum ad domum, ꝛ vide
d gl. [d] ¶ Nota ergo † quod quis preſumitur illud ſcire quod publicatur, vel l. ſed ꝛ ſi pupillus. §. proſcribere. ff. de inſtito. ¶ Item no. † quod quis preſumitur illud ſcire quod eſt ſibi denunciatum ad domum. [e] Tene menti, qꝛ ad hoc iam millies allegaui
e hanc legem.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Si tutoꝛ. dum dicitur hic quod preſumptio legis eſt liquidiſſima pꝛobatio. vide, ꝛ declara vt per Iaſo. in l. ſciendū. ff. de verbo oblig.

b ALEX. ¶ Uide gloſſ. Et iſtam glo. pro fin. alle. Io. de Imo. in l. queſitum. ff. de re iud. ꝛ in l. in tempus. §. j. ꝛ in l. ſi ita quis heres. ff. de here. inſti.

c P. PAV. P. ¶ Si erat publice notum. Uide Com. conſ. clxiij. ꝛ ibi etiam quod illud quod eſt nunciatum procuratoꝛi preſumitur dominus ſcire, vide etiam ad hoc que habes in l. ſi publicanus. §. fi. poſt Bar. ff. de publica. Dicit etiam Com. in d. conſi. quod ratione vicinitatis preſumitur ſcientia, vt etiam habetur in l. j. ff. ſi cer. peta. Item illud quod hic dicitur quod erat publice notum intellige quod requiratur quod ſit publica vox, ꝛ fama, vt declarat Alex. conſi. cx. Uide late Feli. in c. cum contingat. in concluſione, vſque ad fi. extra de reſcrip. Item quod publica fama faciat preſumi ſcientiam, ꝛ de quibuſdā alijs vide Bar. in l. is poteſt. ff. de acqui. he. ꝛ quod etiam ibi habes. Item preſumitur ſcientia eoꝛum, que fiunt in ciuitate, vel prouincia, ꝛ quomodo, vide Barb. in c. j. in j. not. extra de offi. deleg.

* CLAVD. DE SEISS. ¶ Publice notum. Illud qđ dicitur vicinum preſumi ſcire facta vicini, intellige quando eſt de his publica vox ꝛ fama ſecundum Bald. in l. is poteſt. ff. de acqui. heredi. de quo ibi tangit Alexan. ꝛ ibi vide alias limitationes. ꝛ vide ea que ſcripta ſunt poſt Barb. in l. ſi vicinus. §. de nup.

d ALEX. ¶ Et vide gl. Et iſtam gl. vide alle. per Bar. no. in l. ſi cui. §. iiſdem. de accuſ. Et ad hanc gl. vide plenius per Bal. in l. is poteſt. de acqui. here. ꝛ eſt ſingu. gl. ꝛ ibi Bar. in l. j. ff. de recepta. ꝛ eſt tex. no. in auth. quomodo opoꝛt. epiſ. ad fin. vbi dicit quod propoſitum in poſte eccle. quis non poteſt ignoꝛare. Facit. c. j. de poſtu. prela. c. fi. qui ma. accu. poſ. l. ſed ſi pupillus. §. proſcribere. ff. de inſti. gl. no. in cle. ij. ꝛ quod habetur in cle. j. de iud.

e ALEX. ¶ Ad domum. Idem no. gl. in l. ita. §. de excu. tu.

LEX VI.

Temporis. Poſt tutelam finitā periculum non pertinet ad tutoꝛem. h. d.

Quando ex facto tuto. vel cura. minoris agere, vel conueniri poſſunt. Rubr. XXXIX.

LEX I.

Euliana Ex ſententia non datur actio in tutoꝛem vel curatoꝛem officio finito, ſed in ipſum principalem. hoc dicit.

LEX II.

a Et ſi tutoꝛes. [a] Ex ſtipulatione tutoꝛis ſuper re pupilli queritur actio pupillo. h. d. diſtingue vt in gl. quam vide ꝛ no.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Et ſi tutoꝛes. Uide Bar. in l. ſi vrbana. in fi. de cond. inde. ꝛ Bal. in l. ij. de ſerui.

LEX III.

Si in rem Ex contractu tutoꝛis in vtilitatem pupilli tenetur pupillus. Et differt hec l. a prima, quia prima loquitur de ſententia, hec de contractu. hoc dicit.

LEX IIII.

Si ibi qui. Tutoꝛes, ꝛ cura. ex adminiſtratione tenētur pupil. ex eoꝛum facto, alias ei pupillo queritur actio.

LEX V

Per tutoꝛem. Per tutoꝛem non queritur actio pupillo extra rem pupilli.

Si ex pluribus tuto. vel cura. omnes, vel vnus agere pro minore, vel conue. poſ. Rubr. XL.

LEX I.

Ab vno. Unus ex pluribus tutoꝛibus poteſt inſolidum pupillum defendere, h. d.

LEX II.

Si diuiſum. Si adminiſtratio diuiſa eſt per prouincias, tutoꝛes illius prouincie tantum conueniendi ſunt. h. d. ¶ Op. de l. inter. in fi. ff. de admini. tut. Sol. vt ibi no. per Dy.

Ne tutor vel cura. vectig. conducat. Rubr. XLI.

LEX VNICA.

Competens. Qui tutelam gerit, vel eius rationem non reddidit, ad conducenda vectigalia non admittitur: ꝛ ſi acceſſerit, pena falſi tenetur, niſi vtriqꝫ idonee ſatiſfecerit. h. d. ¶ Quidam dicunt quod hic eſt vnus

Bart. Prima ſuper Cod.

caſus,in quo in delictis admittitur penitentia.Sed certe hic quã
a do fiſco[a] ⁊ pupillo ſatiſfacit,ceſſat doli preſumptio in preteritum,
vt plene dixi in l.qui ea mente.ff.de fur. Queritur vtrum ille qui
conduxit vectigalia publica,iuſtam excuſationem habeat a tute-
la? Quidam dicunt quod non.Dic vt dicimus,j.de excuſa.tuto.l.
colono.⁊c.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Quando fiſco.Ad iſtam vide no.in l.in confirmando.
de confir.tuto.

De tuto.& cura.qui ſatis non dedit. Rub.XLII.

LEX I.

SI nondum. Minores poſſunt a ſuis adminiſtratorib. ſatiſdationem exigere,qui ſi ceſſauerint,prohibentur adminiſtrare.hoc dicit.¶ Op.j.eo.l.iij.⁊ Inſti.de ſatiſd.tuto.§.j. Solu.Diſtingue. Tutores quidam ſunt teſtamentarij,vel dati in teſtamento, a iudice confirmati,⁊ iſti nullo modo ſatiſdant.Quidam ſunt dati ex inquiſitione,⁊ iſti non tenebãtur olim ſatiſdare,hodie vero omnis datiuus
a tenetur ſatiſdare,[a]vt Inſti.de ſatiſ.tut.§.pen.Ita dicit gl.hic alibi diſtinguit,⁊ melius,in auth.vt hi qui ob.ſe habere perhi.res mino.§.pen.⁊ illam gl.tene menti,⁊c.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Satiſdare.Sed Fran.Tigri.in conſi.incip.factum ſe habet,quidam nomine Burgundus cui ſubſcripſit Bartol.⁊ eſt conſi.cxlv.inter conſi.Barto.tenet quod in datione tutoris non requiritur inquiſitio,niſi quo ad hoc,quia ſi fuerit datus cum inquiſitione non ſatiſdat,alias ſic,⁊ pro hoc no.vide Bar.ff.de confirm.tuto.l.tuto.⁊ Bar.in l.j.ff.rem pup.ſal.fo.Sed tene dictam gl.in d.authẽ.vt hi qui obli.ſe ha.perh.in verſi.agit.ad fin.quam ſequitur Cyn.hic in rub.⁊ Bar.in l.ſi patronus.

LEX II.

EUm tutorem. Qui nõ ſatiſdat remouetur a tutela cum infamia,ſi dolo fecerit,alias ſine infamia,⁊ in locum defunctorum alij debent dari,qui rationes preteritorum expoſcent.

LEX III.

IN dubium. Tutores non teſtamentarij debent ſatiſdare,alias facta per eos non valent,hoc dicit.

LEX IIII.

a **NOn omnium.** Teſtamentarius ⁊ confirmatus non ſatiſdant.[a] Item ex plurib.teſtamentarijs ille in adminiſtratione prefertur qui alias ſatiſdederit.h.d.Habetis.ff.de teſta.tu.l.teſtamento datos,⁊ de admini.tut.l.iij.in gl.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Non ſatiſdant. Sed quid ſi erat tutor teſtamentarius, qui erat male fame ⁊ erat ignoratus teſtatori, an hoc poterit obijci , vt teneatur ſatiſdare? Videtur quod ſic, in l.liberto.§.Largius.ff.de annuis leg.⁊ in l.teſtamento.ad fi.de admi.tu.⁊ quod no.Bal.in d.l.j.de confir.tuto.

LEX V.

a ☞ Scientia tutoris etiam qui non ſeruauit ſolennia,inducit pupillo ius deliberandi,vbi pupillus educari debeat.

TUtor. Hec eſt no.l.⁊ eam hoc anno allegaui. Qui non ſatiſdedit,non poteſt adminiſtrare, nec gerere,niſi ea,que ſunt tempore peritura,vel nullum preiudicium paritura.h.d.Vide gl.fi.⁊ dic ſuper verbo bonorum. Pro hoc videtur caſus in l.impuberi,de tu.⁊ cu.da.ab his.¶ No.multum quod dixi in ſummario. Ex quo habes[a] arg. imo caſum ad
a queſtionem,quam alias pluries conſului. Primo conſului quod
1 †ſcientia tutoris inducit pupillo ius deliberandi quod tranſmittit ad ſuos heredes ſecundum formam. l.cum antiquiorib. de iu. delib.ar.pro hoc in l.ſequitur.§.ſi pupilli,de vſuca.Item conſului
2 ſecundo quod†ſufficit ſcientia tutoris,quanquam non ſatiſdederit vel inuẽtarium nõ fecerit,⁊ nihil de ſolennitatib.obſeruauerit. Caſus eſt hic.Nam ius deliberandi eſt tempore periturum,qr durat anno,vt d.l.cum antiquioribus. Item qr hoc non poteſt eſſe damnoſum pupillo, ergo non requiritur quod tutor impleuerit ſolennitatem.Facit l.tutor qui repertorium.poſt prin. de admini. tu.quod no.multum bene.Et no. quod meum motiuum fuit ⁊ in hac ciuitate hoc anno pluries fuit conſultum.ſed a princ. meum motiuum fuit.⁊tetigi de hoc in l.qui duos.de reb.dub.Reducam tibi ad memoriam in l.cum antiquiorib.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Ex quo habes.Et vide etiam Bar.in l.tutor qui repertorium.in fi.prin.ff.de admini.tu.Et cum hoc tranſit Bar.hic.

De ſuſpectis tuto. & curatoribus. Rubr. XLIII.

LEX I.

LIbertum. Tutor poteſt poſtulari ſuſpectus durante tutela , non ea finita, hoc dicit,⁊c.

LEX II.

a **CUratores.** [a]Si curatores gerere ceſſant poſ- ſunt remoueri vt ſuſpecti. h. d. cum l.ſeq.¶ Vide hunc tex.ibi,ad eos tutela transfertur.Facit ad q.de eo qui promiſit dare ſcachum matum cũ pedona, ⁊ quo dat matum cum ea facta forſa ſeu regina . De qua hic per Cyn. qua poſita ſunt puncta ſubtilia,⁊c.

ADDITIO.

a ALEX.¶ Curatores.Per Bar.in l.ſenatores.ff.de ſenato.

LEX III.

ETiam. Tutor teſtamẽtarius poteſt poſtulari vt ſuſ- pect.hoc dicit.

LEX V.

IN poſtulandis. More potius ... tie in tutoribus ... ſtantur.

LEX VI.

PIetatis Quilibet poteſt tutorem poſtulare ſu- ſpectum ⁊ paupertas non eſt iuſta cauſa ſuſpicionis,ſed eſt cauſa,propter quam poteſt curator adiungi,hoc dicit.No.ibi quod paupertas eſt cauſa quare alius adiungatur,⁊c.

LEX VII.

EUm quem. Pendente cauſa ſuſpecti nõ poteſt tutor adminiſtrare, ſed loco eius debet curator cõſtitui.h.d.hec notabilis lex ſeu caſus.De hoc habes Inſti.eod.§.ſi quis autem.⁊ l.quod ſi forte.§.j.ff.ſolut.ma.Et dic vt dixi ibi.In contrarium facit extra de offi.⁊ pote.iudi.delega.c.venerabili.Dic vt dixi in d.l.quod ſi forte.

LEX VIII.

SI non ſuſpectum. Tutela pendente tutore non remoto non poteſt ratio adminiſtrationis expoſci.h.d.

LEX IX.

SUſpectos. Remotus ob dolum eſt infamis, a- lias ſecus.h.d.Vide glo. ſuper negligentiam.Et no.ex ea , vtrum lata culpa equipa- retur dolo.dic de hoc in l.in actionib.ff.de in litem iuran. ¶ Item gl.ibi quando ex officio remouebatur non accuſatus.¶ Nota quod condemnatus ex inquiſitione non accuſatus non in- famatur,vt not.in l.iij.§.preterea.ff.eo.⁊ ibi per Dyn.quod Cyn. dex hic tenere, ⁊ ego dixi alias ĩ l.infamẽ.ff. de publ.iud.⁊ ibi v

De eo qui pro tuto.negotia geſſit. Rubr. XLV.

LEX I.

ETiam. Mulier,que gerit vt tutrix pro tutela te- netur,hoc dicit.

LEX II.

NOn vtiliter. Exceptio quod quis non ſit tu- tor poteſt opponi in quacunque parte iudicij.hoc dicit.Hoc intellige , vt dixi.ſ.de procur. l.non eo minus ⁊c.

Si mater indemnitatem promiſit. Rubr. XLVI.

LEX I.

SUo potius Mater , que tutorem petijt, facto illius tutoris non tenetur, hoc dicit.

LEX II.

QUedam. Licet mater indemnitatem promiſit pupillo, actio contra tutorem decerni- tur,hoc dicit.

LEX III.

OB tutorem. Hec lex quaſi idem dicit quod prima. Mater, que petijt tuto- rem,ex eius officio non tenetur,niſi hoc ſit actum.